

Medgyesi Lapok

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Medias—Medgyes, Piata Regina Maria. — Szerkesztőségi órák naponta 3—6-ig. Kiadja a „Medgyesi Lapok” kiadóvállalata.

A magyarság érdekeiért küzdő független magyar lap.

Főszerkesztő: SZ. NAGY SÁNDOR

Előfizetési díj: Egész évre 200 Lei. — Félévre 100 Lei. Negyed évre 50 Lei. — Egyesszám ára 4 Lei. Egyesületeknek, bankoknak, olvasókörieknek, vállalatoknak havi 50 Lei. — Magyarországra 360 Lei.

A mi utunk

Városunk ma több mint 16 ezer lelket számol, ebből több mint 4 ezer magyar.

Visszatekintve városunk múltjára látjuk, hogy pár évtizeddel ezelőtt számunk jelentéktelen volt, részint hivatalnokok, kisiparosok és cselédekből tevődött össze. A háboru előtti Medgyes egy kis vidéki szász város benyomását keltette, ahol a kevés számban levő magyarság a közügyektől teljesen visszavonultan élt, város vezetésében nem vettek részt, mert az uralkodó politikai helyzet, a szászok számára biztosította a város vezetését, akik más nemzetiségűeket nem engedtek szóhoz jutni.

Medgyes rohamos fejlődése, a földgáznak bevezetése következtében gombamódra szaporodó iparvállalatoknak köszönhető. A gyáripár fejlődésével kezdődött a magyarság számának növekedése. Az üzemek felismerték a magyar munkás megbízhatóságát, gyors és lelkiismeretes munkáját és tanulmányosságát és előszeretettel alkalmazták, ahol nélkülözhetlenné küzdötte fel magát. Az így beözönlött magyar munkás mind jobban tért hódított, szaporodott és új otthon alapított és állandó medgyesi lakóssá vált. Az így megszaportott magyarság kulturális szomját a Magyar Kaszinó és Polgári Kör keretében elégitette ki. E szaporulatnak fényes jele, hogy a Polgári Kör új és nagyobb házba, a tulajdonát képező „Magyar Házba” költözött.

A kulturális élet rohamosan fejlődésnek indult és annak virágzásában érte utól az egész világot alapjaiban megrendítő gazdasági válság. A magyar tisztviselők és munkások seregei veszítették kenyérüket. Jött az elszegényedés és a mindennapi kenyérért való harc, ami kikezdte az egyesületek kulturális munkáját is, azt a minimálisra csökkentette, tagjainak száma megfogyott.

A gazdasági válság nyomozható terhét ma is érezzük, de

hála a magyar kitartó erőnek és egyesek minden áldozatot nem kimélő munkásságának sikerült a medgyesi magyarságot felrázni kábultságából. A haladóklo egyesületi élet újból talpra állott, megindult a munka minden vonalon, ennek köszönhetik, hogy a város vezetésében is sikeresen részt vehetnek és az alporgármesteri székben a város fennállása óta előbbször: *magyar ember ül*. Óriási haladás, hogy már magyar helyi lap is van.

Büszkék vagyunk erre, de ne bizakodjunk el. A magyarság vezetőinek még sok nehézséget kell utjainkból elgördíteni. Szervezkedjünk, mert még nem vagyunk megszervezve. Együvé tartozunk és még sem vagyunk eggyek. Egy célunk van és

mégis sokszor széthuzunk. Meg kell mutassuk, hogy együvé tartozunk és a kitűzött cél felé kart a karban öltve, követve lelkünk sugallatát vezetőink irányítása mellett, együtt haladjunk.

Egyházainkat, iskoláinkat és egyesületeinket fenn kell tartanunk, de mindez csak úgy lehetséges, ha közösséget érzünk mindazokkal, akik magyarok és mindazzal, ami magyar. Ezt kell belássák Medgyes magyar munkásai, érezzék át magyarságukat, tömörülve a magyar érdekekért, az összmagyarsággal együtt vivják meg harcaikat.

Célunk egy eszméért küzdeni, kulturális egyesületeinkbe a magyarságot még jobban tömöríteni, azokat fejleszteni és a még szunnyadó magyarságot álma

ból felrázni. Ezen cél érdekében szükséges kulturális irodalmi estélyeket tartani, összejöveteleket és színműelőadásokat rendezni. Éppen úgy szükséges az itt élő magyar cselédség megszervezése is. Egyházaink vezetői már régóta folytatnak ilyen irányú munkásságot — felekezeti alapon — de szükséges felekezetre való külömbiség nélkül a magyar cselédséget egy táborba gyűjteni, tanítani és nevelni.

Kérem a medgyesi magyarság vezetőit, hogy a megindult legjobb uton haladjanak a kitűzött cél felé, szervezkedjenek, az esetleges belső viszályokat küszöböljék ki. Összetartásban van az erő és legyen jelszavunk: „Egy mindenkiért és mindenki egyért”. Így biztosan elérjük célunkat. G. F.

Figyelem! Konverziós adósok

Lapunk október hó 27-iki, harmadik számában már felhívtuk a konverziós törvény kedvezményei alá eső adósok figyelmét arra, hogy az első esedékes fizetési részlet legkésőbb november hó 15-én, tehát jövőhét csütörtök déli 12 óráig feltétlen rendezve kell hogy legyen.

Ajánlatos már korábban fizetni, mert ha esetleg a hite-

lező a részfizetés elfogadását megtagadja, úgy az adós köteles az esedékes összeget legkésőbb fenti dátumig letétbe helyezni és annak megtörténtéről a hitelezőt olyképpen értesíteni, ajánlott levélben, hogy azt a hitelező ugyancsak legkésőbb fenti időig kézhez kapja. Ily ajánlott levelekről szóló feladóvevényt, okvetlen őrizze meg azért, mert a későbbiek során

törvényes bizonyítéknak tekintetik.

Azok, akik fizetési kötelezettségeiknek a fenti dátumig eleget nem tesznek, avagy azt késedelmesen teljesítik, azok a konverziós törvényben biztosított mindennemű jogaiktól esznek és adósságuk teljes összegét kényszerülnek fizetni, amelyek azonnal esedékessé válnak, perelhetők és végrehajthatók.

Országfejlesztési kölcsön

Mint mindenhol, úgy városunkban is megalakult egy bizottság, amely magában foglalja városunk minden társadalmi rétegét, foglalkozási ágra, nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül; melynek célja az „Országfejlesztési kölcsön” megfelelő propagálása. A jegyzés meg is indult és annak sikere városunkban is előre látható.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a kibocsátott plakátokra és prospektusokra, amelyek részletes tájékozással szolgálnak. A kölcsön jegyzése mindenkinek állampolgári kötelessége, azonki-

vül hogy elsőrangú befektetés, nagy előnyökkel bír.

Az így jegyzett összeg oly állampapír, amelynek értéke aranyban van megállapítva, függetlenül a pénz értékének hullámzásától, magas kamatot biztosít, mindennemű adó és illetékmentes, óvadékul is használható. A kölcsőnpapír tulajdonosa azonkívül részt vesz évenként rendezendő sorsolásban, ahol milliós főnyeremények kerülnek sorsshuzás alá.

A kölcsön célja, hogy a befolyt összegekből mindazon közmunkákat, amelyek az utóbbi évek alatt elhanyagoltak, el-

végezzék. Célja az is a jegyzésnek, hogy az eldugott, tétlenül heverő tőke így napvilágra kerüljön, teljesítse hivatását s dolgozó, termelő tőkévé váljon. A jegyzés sikeres keresztülvitele egy egészséges és régen várt fellendülés korszakának jelenti kezdetét.

— **Medgyes református magyarsága** folyó évi október hó 31-én reformációi emléknapot tartott. Délelőtt a református templomban ünnepélyes istentisztelet volt, este fél 8 óra körül pedig gazdag műsori emlékünnepele. Az ünnepséget a lelkész vezetésével az Ifjúsági ker. egyesület rendezte.

Halottak napja

Nem jól éreztem magam. Ugy határozottam, hogy itthon maradok s pihenve erőt gyűjtök a holt napi munkára. Azonban este felé, amikor láttam, hogy mindenki virággal és gyertyával igyekszik a temető felé, hogy megemlékezzen halottjáról; egy belső kényszer engem is a temetőbe hajtott. Nincs nekem itt halottam, de vitt a halottak iránti kegyelet, vitt a parancsoló belső kényszer.

Néhány szál gyertyával a kezemen én is elindultam. Utam a hősök temetője mellett vezetett, kinek a sírjára tegyem gyertyáimat? Itt vannak ezek is a névtelen hősök, akik egy eszméért haltak meg. Kérdelem, miért? Nehéz a felelet... a hazáért, talán másért. Ők hősök, de vajjon azok is hősök, akik küldték őket abba a kataklizmába, ahol hősöket faragtak milliók akarata nélkül? A magam részéről csak néhány szál gyertyával adóztam, lélekben annál többet.

De tovább, van több temetőnk is, ahol embertársaink már nyugvóra tértek, alusszák örök álmukat, nem vergődnek, nem érzik a nyomoruságot.

A temetőben meglep a rend, ahol még ezelőtt utatlan utakon botorkáltunk, szinte borzadva. Ma még a halál gondolata is szebb. Gondozott sírok között visz el az ut.

Megállok a temető felett és végig nézek azon a tengernyi sok kis lángocskán, az emberek kegyelet lángjainál hatalmasá válik, megnő halottaink alakja, figyelmezteti az élőt, hogy az ember... féreg. Villannak a lángocskák. Egyszer egy évben

megeleveníti az élő ember a halott sírokat. S ezek az égő sírok, megbékéltetnek a halál gondolatával. Halottak napján nem gondol az ember arra, hogy a halott este kiszáll a sírjából, hanem csendesesen megbékélten társalog lelkiileg halottjával.

Komor, békés gondolatok: halál és élet. Nekünk még élet, halottnak nyugalom, béke.

Nézzünk meg más temetőt is, áldozunk más halottaknak is.

A temetőőr háza előtt csoportosulás. Vajjon, mi van ott? Semmi különös... Egy ember, aki nem áldoz a halottnak, élteni akar, kenyeret akar: cukorkaárus... Az élet reális, nincs megállás, dübörög, követel, belegázol a halottak nyugalomába is.

Másik temető... Ezernyi gyertyaláng. A megemlékezés csillámai. Magasztossá tesz a kis gyertyalángok a kis temetőt.

Emellett a temető mellett látjuk, hogy a cukorkaárus a maga ép, egészséges testével, nem is olyan szerencsétlen, mint az életnek itt látható csonka szerencsétlenei.

Közelebb hozza ezeknek látára a temetőt lelkünkhöz.

Közelebb hozza az Istent, a Halált és az Istenben reménykedő hit megbékéltetett az élettel is.

Őszi és téli divatlapok

nagy választékban
kaphatók a

Cartea Românească
könyvkereskedésében • Dicioșanmártin

TÁRCA

Öt perc

II.

Párbeszéd.

Szervusz Öregem! Hogy vagy?

Isten hozott Lajcsikám. Köszönöm kérdésed, hát úgy a hogy, megvagyok, de lehetnék jobban is.

Csak nincs valami baj? Láttam, hogy mélyen elmerültél gondolataidban, a derűnek egy vonását sem láthatom rajtad. Bánt valami? Rosszat álmodtál?

Hát bizony bánt is valami; meg rosszat is álmodtam.

Képzeld csak el, azt álmodtam, hogy egyik volt borbélyom, aki már évekkal ezelőtt meghalt, feltámadt. Sőt, mint ház tulajdonosnak, bérlője lettem. Miért, miért nem, ezt nem álmodtam meg, minden szó és felmondás nélkül, kiköltöztem házából. A borbély, aki halála

után megsántult s csak görcsös botja segítségével tudott járni, szörnyen felbőszült s fenyegetően emelte fel botját. Azonban belátta, hogy én volnék az erősebb, ha ütközetre kerülne a sor, felhagyott, illetve hozzá sem fogott a harchoz. Én pedig felébredtem. Nem vagyok olyan babonás, de ebben az álmomban lehet valami. Nos, mit szólsz ehhez?

Azt, hogy: álom esős idő, ezért ugyan kár bűnnek ereszteni a fejedet. De úgy veszem észre, hogy valami egyéb is nyomja szivedet!

Igazad van. Egyéb bajom is van. Mint tudod, az élet hajóján sokakkal együtt, sok ideig egy értelemmel utazgattam s most mintha a hajó léket kapott volna, hajóstársaim egyenként menekülnek s hagynak magamra, veszendő hajómmal. Nem gondolod, hogy ez a vég kezdetét jelenti?

Ugyan kérlek, hagyj fel az

Nyílt levél a munkáskérdésről

Egy szélsőséges munkáspolitikát üző kisiparostól vettük az alábbi nyílt levelet, szükségesnek tartjuk annak közlését, hiszen lapunk egyik legfontosabb célja, a helybeli munkáskérdéssel igen behatóan foglalkozni.

Tudjuk, sőt érezzük a kérdés mindnyájunk lelkére nyomasztóan ható igen nagy fontosságát.

Biztosíthatjuk munkástelevéinket, hogy lapunk a nyomtatott betű hatalmával, ugynevezett ólomkatonáival, sikra száll, hogy városunkban a munkáskérdés nyugvópontra jutásához segítségnyújtson és megoldáshoz jusson a télen is, ezen kérdés legnagyobb rákfenéje; a munkanélküliség.

T. Szerkesztőség!

Ugy tekintjük mi, medgyesi munkások a Medgyesi Lapokat, mint a sajátunkat. Mert e lap városunk minden magyarul beszélő lapja, vallás és elvi különbség nélkül. Tudom, hogy megvádolnak munkástársaim, hogy ily polgári hangon kezdem. Sőt azt is fogják mondani, hogy az evező lapát már a kezemben van és készülök vele a polgári vizekre evezni.

Nem tételezem fel a szerkesztő urról, hogy azt gondolja rólam, hogy úgy jár velem, mint az egyszerű pap a gazdasszonyával, aki az első időben azt mondta: „a plébános ur csirkéi“, később „a mi csirkénk“ és végre, hogy „az én csirkém“. Az olvasó értelmezze úgy, mint ahogy az írva van.

Rátérek a dolog velejére és egy kérdést intézek a t. szerkesztő urhoz, és pedig: A mun-

káskérdésről megfeledezett-e? Vagy nem mer vele foglalkozni?

Bátran foglalkozhatunk, a helybeli magyarság mind szegény kisiparos, munkás, egy pár jobb pozícióban levő intellektuelt kivéve, amelyek azonban mégis mind egy osztályba tartoznak. Nincs úgy mint a régi világban, három osztály. A gazdasági válság összeolvastotta az osztályokat. Azért írom ezeket, mert tudom, hogy lapjuk sokkal nagyobb szimpatának fog örövendeni, ha ezekkel a dolgokkal is foglalkozik.

A helybeli gyárurakat, úgy tudom, nem nagyon érdekli szerény lapocskánk. Egész bátran feltehetjük a következő kérdéseket: Milyen összeg lett a városi büdsébe a munkanélküli segély alapra felvéve?

Mikor kerül a sor a tüzelő anyag kiosztására, a szegények részére?

Hány ember fogja elveszteni a kenyerét, mert beteg lett, mert meg mert betegedni azért, mert négy-öt lejes munkabérből nem telik téliruhát vásárolni?

Hány munkás fogja kenyerét elveszíteni, mert reá fogják hogy kommunista?

Hány olyan ember kerül ki a gyárból, akit a gépek megcsontítottak, kereset nélkül marad, mert a balesetet nem jelentik be.

Gondolom, hogy egyelőre elég lesz, hogy lássák, hogy mindent tudunk és látunk és a dolgainkkal foglalkozunk. Munkás kérdéssel más lapok is állandóan foglalkoznak. Lépjön hát bátran a porondra tisztelt szerkesztő ur, mert igazságos és bátor embernek ismerjük. Ha a mi ügyeinkkel is foglalkoznak, úgy bizhatunk az összetartásban és minden magyarul beszélő munkás pártolni fogja lapjukat, mire nagy szükségünk van városunkban.

Egy munkás kisiparos.

Információnk szerint a városi költségvetésben munkanélküli segélyezésére 50.000 lei lett felvéve. Azt készséggel elismerjük, hogy ezen összeg kicsiny, azonban szemelőtt kell tartani, hogy a városnak nagy kötelezettségei vannak, mert sajnos, utak, járdák, világítás stb. igen el vannak hanyagolva és azoknak toldozása, földözása nagy összeget emészt fel. A város vezetősége a munkanélküli segély alap megteremtésére a szükséges intézkedéseket megtette.

A szegények részére az előirányzott tűzifa mennyiség november hó 3-án szombaton lett kiosztva.

A többi kérdésekre nagyon nehéz felelni. A kisebb betegségek folytán kereseti lehetőségek elvesztéséhez nagyban hozzájárul a fennálló betegsegélyző törvény, amely nemcsak a munkásokat, hanem a munkaadókat is érinti

Cs. J.

és ami ellen országos mozgalom indult. Arról nem tudunk, hogy valamelyik gyáros munkását ok nélkül és felmondás nélkül bocsátotta volna el, anélkül hogy a felmondási időre járó bérét meg nem kapta volna, ha ilyen eset van, hozzák tudomásunkra,

készséggel fogunk rendelkezésre állani. Oly embertelen eljárást nem tudunk feltételezni, hogy a gyárakban dolgozó munkások baleseteit ne jelentenék be, már csak azért sem, mert ezért nagy büntetés jár a balesetbiztosítási törvény értelmében.

Az adótörvény tervezett módosítása. Törlik a patenta fixát.

Madgearu pénzügyminiszter 1932 évi új adórendszerének egyik jellegzetessége: a *patenta fixa*, amely abból áll, hogy a 150 ezer lejen aluli megállapított jövedelemmel bíró kiskereskedők és iparosok adóját, három évi periódusra állapítja meg, külön kategóriába sorozza őket. Az ilyen első periódus 1935 március 31-én jár le.

A patenta fixa bevezetése azonban csak kísérlet volt, amely amint tudjuk, nem vált be, mivel egyrészt a kereskedőket és iparosokat a tönk szélére juttatta, másrészt az állam sem látta hasznát, mivel a túlzott, magasan megállapított adók behajthatatlanná váltak és ezzel az államháztartásban zavart okoztak.

Ugy látszik a kormány tudatában van ennek, most változtatni igyekszik a helyzeten, mert e helyett egy más adórendszernek bevezetésére határozta magát.

A törvényhozó tanács a napokban tárgyalja az új javaslatot,

amely azonban még nem került nyilvánosságra.

Az adótörvénynek, a tapasztalatokon okulva, a következő feltételeknek kell megfelelnie.

1. Az adó, a forgalmi viszonyokkal és a jövedelemmel mindig arányos legyen.

2. Kiküszöbölendő a minimális jövedelem, illetve jövedelem csak ott állapítható meg, ahol az tényleg létezik.

3. A kereskedőkre vonatkozólag meg kell állapítani, hogy a minimális követelményeknek megfelelő kereskedelmi könyvekből levont megállapítások kötelezők legyenek a kincstárra nézve.

4. Független bírói fórumok döntsének az adózó és a kincstár között felmerülő vitás kérdésekben.

Amennyiben a törvényhozó testület ezeket a szempontokat figyelembe venné, az adómorál feltétlen megjavulna és ritkábban csengene a fülünkbe az adóvégrehajító dobjának a pergése.

A medgyesi magyar kaszinó

új helyiségét a jövő szombaton, november 17-én nyitják meg ünnepélyes keretek között. A megnyitást egy műsoros estély vezeti be. A műsor a következő:

Megnyitó beszédet mond. Dr. P. Trefan Timotheus plebános, a Kaszinó elnöke. Wokalquartet: Előadják, Jakab József, P. Modest, Balás Pál és Magyarai Kálmán. Táncszám. Mozart hegedűszonáta. Előadják: Scharl Imre és neje. Melodráma. Előadja: Kun Sarolta, zongorán kíséri, Dr. Izslay Dezsőné. Operaáriákat énekel: Füzessy Viktor tenorista, zongorán kíséri, Scharl Imréné.

Az egyes számokat P. Timotheus konferálja be. Az estély kezdete pontban 9 órakor.

* Átalány (pausál) fürdőkurák Budapesten.

Budapest három világhírű gyógyfürdője: Szent-Gellért gyógyfürdő, a Szent-Lukács gyógyfürdő és a margitszigeti gyógyfürdő és szanatorium, valamint a svábhegyi szanatorium is bevezette a művelt nyugaton oly népszerűvé és közkedvelté vált átalány fürdőkurákat. A kurázó vendég igen kedvezményes egységes áron kapja meg mindazt, ami a fürdőkurájához kell: lakást, ellátást, gyógyfürdőt, ivókurákat, orvosi kuraírányt, azonkívül ingyenes vizumot, a magyar vonalokon féláru vasuti jegyet oda és vissza stb. stb. Az összes költségek az utolsó banyig egységes összegben egyszerre fizethetők ki, ami lehetővé teszi a biztos költségszámítást és pénzbeosztást. Ezen pausálkurákat ismerető mai hirdetésünket olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Olcsó és kényelmes pausálkurák 3 gyógyhét Budapesten jegyfüzettel a

Szent Gelért gyógyfürdőben, Szent Lukács gyógyfürdőben, margitszigeti gyógyfürdőben és szanatoriumban, svábhegyi szanatoriumban.

A jegyfüzet az alábbi szolgáltatmányokat tartalmazza: Ingyenes és **utólagosan** beszerezhető vizum, 50%-os kedvezmény a magyar vasutakon oda és vissza, három hétig tartó szállodai ellátás, egyágyas szoba központi fűtéssel és folyó melegvízzel, naponta háromszori, szükség szerint diétás étkezés, a szükséges összes gyógyfürdők és gyógytényezők használata, orvosi felügyelet, adók, gyógydíj, az összes borra- és szállásdíj, egy teljesen díjmentes és egy kedvezményes autókörjárat Budapest látványosságainak megtekintésére.

A huszonegy napra szóló jegyfüzet ára 390 pengő. Kísérő részére a jegyfüzet 15%-al olcsóbb.

A 3. Gyógyhét Budapesten jegyfüzet kiadóhivatalunk utján szerezhető be.

Medgyesi Lapok

Felelős szerkesztő és kiadó: **SIMON LÁSZLÓ**

Független magyar hetilap. Megjelenik minden vasárnap. Kéziratokat nem adunk vissza és nem örzünk meg. Minden cikkért írója felel. Hirdetési díj előre fizetendő.

Pártoló előfizetési díj havi 50 L.

HIREK

— **A medgyesi Magyar Polgári Kör** műkedvelő gárdája nagy szorgalommal készül Indig Ottó: „Ember a hid alatt” nagyszerű szindarabjának előadására. A szerepek elsőrangú kezekben vannak, ami már előre is biztosítja a darab sikerét. A rendezést Lőrinczy Arthur látja el. Az előadás megtartásának napját idejében közöljük.

Fizessen elő lapunkra, hogy függetlenül harcolhasson a város magyarságának érdekeiért.

— **Kulturális előadás**

volt a Magyar Polgári Kör nagytermében vasárnap délután, miként azt már a Medgyesi Lapok jeleztek. A kevésszámú megjelentek előtt Mihály Lajos, a Kör közszerepében álló elnöke tartott megnyitó beszédet, amelyben rámutatott, hogy mennyire szükségese az ilyen kulturális előadások látogatása és sajnálatos kellett megállapítsa, hogy a Kör tagjai mennyire nem törődömséggel veszik ezt az áldásos nevelő munkát. Fölvívta a megjelentek figyelmét, hogy a jövőben minden második vasárnap délután kulturális előadásra ismerőseiket is hozzák el. Ezután Kölonthe Tibor helybeli református lelkész tartotta meg magas színvonalú felolvasását „A medgyesi magyarság alkata” címen. Az igen érdekes és értékes elgondolási felolvasás nagy tettszést aratott és végtelenül sajnáljuk, hogy részben az összetörölt anyag, részben pedig a mű nagy terjedelménél fogva, lapunkban azt leközölni nem tudjuk. A felolvasónak Mihály Lajos elnök mondott köszönetet. Majd a jelenlevő Nagy Sándor, lapunk főszerkesztője, aki egyúttal a helyi tagozat elnöke, üdvözölte, ez alkalomból a Polgári Kör elnökét s kérte őt, hogy ne csüggedje el az első ily kulturdélután mostoha látogatottsága, hanem ez adjon erőt neki a megkezdett munka, sikeres folytatásához.

Hirdetéseket lapunk felvesz.

— **Meine Herzenköningin.** (Szívem királynője:) A medgyesi száz ifjúság diletánsai szombaton és vasárnap mutatták be Georg Mille 3 felvonásos operettjét nagy sikerrel. Ugy a szereplőket, mind a rendezőt az elő-

adás nagy sikeréért dicséret illeti meg. Szokás ellenére megkell emlékezzünk elsősorban Ipsen Walterról, akit még eddig nem láttunk színpadon, bársonyosan fülbemászóan szép hangja, színpadiasan csinos alakja és alakítása általános feltűnést keltett. Mindenben méltó partnere volt Martin Elvine, kinek törékeny alakja, jó hangja elismerést érdemel. A darabban nem lévén több női főszerep, megemlítjük Hoher Meta temperamentumos szobacicáját. Nagyon jók voltak még egyéni szerepeikben, Minder Mici és Ellinger Rézi. A szerep hálás voltánál fogva Kresztel Rudolf falrengető kacagást és rengeteg tapsot aratott, amiben nem volt hiány Féder Károlynál sem. Egyéni szerepjükben jók voltak Ungár Rudolf és Weinhold. A darabban gyönyörű göröltáncok voltak, amit természetesen meg kellett ujrázni. Legutoljára hagytuk a rendezőt és a zenekar vezetőjét, Heisen Henriket, akitől már megszoktuk, hogy alapos munkát végez és az előadás sikerében oroszlánrésze volt. A publikum egy szép este emlékével tért haza.

— **Tűz** volt a főtéri Bärz házban levő Hiller nagykereskedő üzletében, amely könnyen nagyszabásúvá válhatott volna, ha azt idejekorán észre nem veszik. A tűz oka abban állott, hogy a régi építkezés megengette, hogy a mestergerendát a kémény falazatára is építsék. A hidegek folytán, az üzlet szomszédságában levő helyiségek fűtve lettek s a kiáramló hőség-től a mestergerenda lappangó tüzet fogott, ami a szakértők szerint, már egy pár napja tartott és pusztán csak azért nem vált könnyen végzetessé, mert a padlason nem volt szellőzőnyílás és így csak a mennyezet deszkázata, mintegy négyzetméternyi nagyságban égett parázssal. Az első fellángolásnál alarmizták a tűzoltóságot, amely rögtön kivonult és rövid idő alatt a tüzet lokalizálta.

Nálunk kapható a monopól által felülbélyegzett

Öngyújtó

amely nagyon praktikus és kifogástalan.

Cartea Românească
Dicioșanmărtin - Tel. 46

Figyelem! Fontos!

Háziaszonyok és kereskedők

Ha megbízható, kizárólag bányai búzából örölt jó bányai lisztet akar, akkor csakis

PERJÁMOSI-

féle lisztet vásároljon, mert ennek nincs párja.

Egyről-másról

Még a régi római korban hangzottak el azok a szavak, amelyek magyarul így adhatók vissza: „Akit az Istenek gyűlölnék, azt tanítónak teszik”. Azóta eltelt 2000 év alatt szállóige gyanánt érkezett el hozzánk s manapság is bátran ajkainkra vehetjük. Pedig csodálatos munkát végeznek ők, azt magunk irástudók és nem farizeusok, mindnyájan tapasztaltuk és elismerjük úgy magunkban.

Nincs a kenyérkereső pályák között egyetlen egy sem, mely annyi hálátlanságban és oly kevés elismerésben részesülne, mint az övék. Évszázadokon keresztül, amennyire csak vissza tudunk menni, az élet páriái, nyomorultjai voltak. Ma is, azok különösen a kisebbségi tanítói. A társadalom a maga egész rétegződésében lekicsinyli egy a végzett munkát, mint magát a személyt. Elismerést ritkán aratnak, Még a németek voltak azok, akik az 1870-iki háború után hangsúlyosan emelték fel szavukat s hirdették, hogy a háborút nem a tábornokok, hanem a német néptanítók nyerték meg. Ennél nagyobb és igazabb elismerésben nem volt részük.

Az iskola szó alatt a legtöbb ember magát az épületet, a tantermet érti, holott ez csak eszköz, mely önmagában lélek nélküli. A lelket a tanító viszi termébe. Tehát megfelelő terem, jó tanító, együtt adják az iskolát.

Kétséget nem szenved, hogy minden közpályán akadnak kiselejtezni való egyedek s így bizonyára a tanítók között is. A többség mégis azokból kerül ki, akik hivatásszerűen, kötelességérzettel végzik munkájukat.

Egyik pályán több, a másikon kevesebb fogyatékoságot lehet eltűrni és helyrehozni. A tanítói munkakör egyike azoknak, ahol a kötelesség lelkiismeretes elvégzése nélkül jó eredményt elérni nemcsak nem lehet, de a hiányt pótolni is nehéz. Ezért a kötelesség teljesítő, lelkiismeretes munkát végző tanító teljes elismerésünket érdemli.

Mi, kisebbségek iskoláinkkal állunk vagy esünk. Ezt nem szabad felednünk, amikor iskoláink fentartására áldozatot hozunk. Nemzeti létünk oltárára tesszük le az áldozatot.

Iskoláink a versenyben csak úgy és akkor állhatnak meg, ha tanítóinkat a végzett munka árnyában nemcsak elismerésben részesítjük, de nyomoruságaikban, támogatásunkat is éreztetjük velük.

E napon — november 4-én — a nagy francia forradalom, mely oly nagyszerű eredményeket szült, melyeket még az utána

következő „Szentszövetség” sem tudott megsemmisíteni, egy kilengéséről kell megemlékeznünk.

1793 november 4-én, a rémuralom csúcspontján volt s az akkor hatalma teljében elbizakodott Robespierre, aki vacsoráját jó étvágygal csak úgy fogyaszthatta, ha legalább naponta, egy tucat gyanus arisztokrata feje a nyaktiló fűrészporos kosarába hullott, engedelmes és mindenre kapható konventjével a keresztény vallást eltörölte. Helyébe trónra emelte az „Ész” kultuszát. Nem nagy, de merész gondolat. Ezzel a tetteivel a nagy forradalmár és terrorista be is végezte pályafutását. Még egy néhány fő a kosárba hullott, de ezt a sorsot, az ő feje sem kerülhette el.

Hitte, remélte, hogy az alkotása maradandó? Azt ma már nehéz eldönteni. De nem is az a fődolog, hanem az, hogy Isten munkájába gyarló emberi akarral belenyulni eredményesen, nem lehet.

Ha az ember kezébe veszi a napilapokat, hogy a világ sorsáról és eseményeiről téjékozódva legyen, elég, ha a cikkek és hírek ordító címeit olvassa, hogy megdöbbenjen. Alig van nap, hogy egy pár rablás, gyilkosság ne legyen. Megdöbben lelkünkben a kérdés. Mi ez? Micsoda téboly szállta meg az embereket. Egyik embernek a másikat megölni oly semmi, mint egy kellemetlenkedő férget eltaposni.

A messze ősidőben az ember bunkóval ütötte le a társát, ma csattan a revolver ravassza, hidegen siklik az emberi testbe a bicska és megöli a szervezetet a mérge. Hát ez a kultúra, ez a civilizáció? Mennyiben különbözik tehát a kulturájával, civilizációjával minduntalan kérkedő ember, az ősembertől? Eltekintve a gyilkoló eszközöktől, bizony nem sokban.

Több ezeréves kulturéletünk alatt sokan töprengtek azon, hogy mit kellene tenni, miképpen lehetne az embereket megjavítani. A szeretet kapcsán a boldogsághoz, a megértéshez közelebb hozni. Mindegyik lángész mást és mást talált ki, mind-egyiknek szent célja volt az emberiség megjavítása és mégis mind hiába. Az emberek ma is csalják, lopják, ölik egymást. Ez így volt — sajnos — végig az egész történelem során. De meddig?

Oh, emberszeretet. Mikor jön el végre a te országod?

Az összmagyarorságnak tesz szolgálatot, ha lapunkra előfizet.

Mindenki tudja, hogy F. AUER
kollekturája a legszerencsésebb, mert a legnagyobb nyeremények itt lettek kifizetve.
Következő húzás nov. 15-én. :- **STESSEN!**

F. Auer

kollektor :- **MEDIAŞ** :- Str. Grefilor

Szerkesztői üzenetek

Dr. P. T. T. Mediaş.

Anyagtorlódás miatt a szövetségi cikket a jövő számban hozzuk.

K. T. Mediaş. Olvassa lapunkat, igazat fog adni, nem birtuk hozni, pedig nagyon szeretnénk volna. Várjuk további kéziratait.

A. H. Kéziratát köszönettel vettük, jövő számunkban hozzuk.

N. S. Reşiţa. Megkaptam. A félkilós csomagból választottam. Üdvözet.

Lapunk kedvezménye előfizetőinek!

Lapunk előfizetői, akik nincsenek hátrálékban előfizetési díjaikkal

10 KOTTÁT KAPNAK TELJESEN INGYEN

Egyetlen feltétel, hogy az utolsó havi előfizetési nyugtáját küldje be minden előfizető a „MORAVETZ Testvérek r. t. zeneműkereskedésébe, Timişoara”. A nyugtát, a kottákkal együtt visszakapja.

Moravetz Testvérek R. T. zeneműkereskedése, Timişoara.

Aki milliomos akar lenni
Annak osztálycsrsjegyet
[kell venni.
Sorsjegye csak akkor nyerő
Ha eladója
HERSKOVITS ERNŐ
Siessen Ön is vegyen
Hogy milliomos legyen.

Economia főelárusítója
Medgyes és környékére

Herskovits Sámuel
Viszontelárusítóknak 5-8% jutalék

Sirkövek

önköltségi reklám áron, (héber betűkkel is) sirkeretek legujabb kivitelben!

20% engedménnyel eladók, készletben levő cementárúk és pedig: cementlapok 30x30x5 és 25x25x5, járdakövek 10x10x10 méretben. Színes cementlapok konyhák és verandák részére. Kutgyűrűk és kanális csövek minden méretben és kivitelben.

Keresse fel raktárunkat és kérjen díjtalan árajánlatot.

G á b o s M i h á l y
Medgyes, Str. Aurel Vlaicu 10.

Sport hírek

Vasárnap a helyi pályán a Spárta kitűnő együttese látta vendégül a segesvári STV jóképességű csapatát. Eredmény 3:2 STV javára. Bíró volt Sipos, aki egy kinos hibát követett el, mert a szabadrugáshoz leállított labda ellövése előtt lefújta a mérkőzést. Ilyen elemi hibát még egy gyárló bírótól sem várunk el.

Az M 11. Segeşváron játszott az ottani Unirea-val. Bíró, Anton volt. Eredmény 4:0 (3:0) az Unirea javára. Kár minden kommentárért. Anton bírói képességét ismerjük.

Szándékkal hagytuk utoljára a Vitrometánt, városunk favorit csapatát, aki már másodszor kerületi bajnok és mint ilyen került a liga bajnokságba. Eddigi sikeresnek mondható szereplése után, sohasem hallott tragikus vereséggel tért haza Piskiről, ahol az ottani C. F. R. csapatával mérkőzött. Eredmény 13:0 a C. R. R. javára. Nem tudjuk, hogy mi ment ott végbe, csak a játékosoktól informálódunk és annyit tudunk, hogy mindjárt az első féldőben Antont lerugták, szükségkapussal játszottak, majd további lerugások és kiállítások történtek. A mérkőzést megóvták, már a játék elején, mert Covorean szebeni bíró, egy félórával később kezdte meg a mérkőzést. A Vitrometan játékosai tökéletesen meggémberegett tagokkal játszottak.

Vasárnapi programot adni nem tudunk, mert az egyesületek hanyagsága azokat nem jutatta el hozzánk időben.

Eredményt csak lapunk hirdetése hoz.